

*Załącznik do uchwały nr IX/72/2011
Rady Powiatu Proszowickiego
z dnia 27 października 2011r.*

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU PROSZOWICKIEGO NA LATA 2011-2020

Proszowice, październik 2011r.

Wstęp

Reforma administracyjna Polski, która weszła w życie 1 stycznia 1999 roku, wprowadziła 3-stopniową strukturę podziału terytorialnego kraju.

W jej wyniku przywrócono zlikwidowane w 1975 roku powiaty. Reforma umożliwiła decentralizację państwa, służyła poszerzeniu demokracji, zwiększeniu wpływu lokalnych społeczności na kształt i rozwój ich najbliższego otoczenia.

Powstanie dwanaście lat temu samorządowego powiatu i przywrócenie społecznościom lokalnym tradycyjnych więzi, zaowocowało znacznym przyspieszeniem rozwoju społeczno-gospodarczego, realizacją wielu cennych i ciekawych inicjatyw oraz rozwiązaniem problemów mających wpływ na warunki życia mieszkańców.

Miniona dekada to dla polskiego samorządu wyjątkowo intensywny, ale i też ciekawy czas realizowania projektów. To czas krystalizowania, umacniania oraz dostosowania do niełatwych wymogów Unii Europejskiej.

Strategia rozwoju powiatu proszowickiego jest najważniejszym dokumentem przygotowywanym przez samorząd powiatowy, określającym cele i priorytety polityki rozwoju prowadzonej na terenie powiatu.

Mówi o tym co, jako społeczność powiatowa, możemy i chcemy osiągnąć w perspektywie 9 lat, tj. w okresie 2011-2020 roku.

Mamy nadzieję, że przedstawiony dokument jest narzędziem planowania i wspierania pozytywnych zmian na terenie naszego powiatu i reagowania na zmiany pojawiające się w otoczeniu.

Wprowadzenie

Strategia rozwoju powiatu proszowickiego na lata 1999-2009 została przyjęta uchwałą Rady Powiatu Proszowickiego w maju 1999 roku.

Stała się ona podstawą planowania i programowania polityki rozwoju powiatu do roku 2009.

W toku jej realizacji uwidoczniły się obszary o większej aktywności zarówno pod względem liczby podjętych i przeprowadzonych przedsięwzięć, nakładów finansowych i takie w których ilość realizowanych zadań była słaba.

Źródła finansowania strategii były różnorodne. W przypadku środków krajowych stwierdzono nierówność nakładów finansowych na inwestycje w poszczególnych latach. Znacząca koncentracja środków z różnych programów pomocowych nastąpiła po 2006 roku.

Reaktywowanie powiatu proszowickiego w 1999 roku daje początek nowej historii i nowej organizacji samorządu terytorialnego.

Pierwsza kadencja 1999-2002 rady powiatu była okresem organizacji powiatu i budowy jego struktury oraz prowadzenia aktywnej działalności w sprawach bieżących powiatu.

Bogatsi w doświadczenia pierwszych czterech lat samorządowcy powiatowi realizowali to, co rozpoczęli w pierwszej kadencji.

Za najważniejsze uznano następujące kwestie:

- wykorzystanie środków przedakcesyjnych na remonty i modernizację infrastruktury drogowej w powiecie,
- instytucjonalny rozwój pomocy społecznej,
- dostosowanie mapy szkolnictwa ponadgimnazjalnego do potrzeb społeczności lokalnej,
- zapewnienie sprawnego finansowania opieki zdrowotnej w powiecie,
- dalszy rozwój społeczeństwa obywatelskiego i działania na rzecz samorządności.

Kadencja 2006-2010 to koncentracja działań na rzecz:

- rozwoju lokalnego, infrastruktury drogowej oraz społeczeństwa informacyjnego,
- modernizacja obiektów szkolnych,
- uzyskania standardów niektórych obiektów pomocy społecznej,
- realizacji programów inwestycyjnych finansowanych z funduszy europejskich.

IV kadencja (2010-2014) samorządu powiatowego ukierunkowana jest na:

- dalszy rozwój infrastruktury drogowej,
- rozwój bazy sportowej wraz z rozwojem nowoczesnego szkolnictwa zawodowego,
- uzyskanie standaryzacji SP ZOZ zgodnie z wymaganiami UE,
- rozwój systemu wsparcia dla najbardziej potrzebujących w powiecie,
- dalszy rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Ogólna charakterystyka powiatu

Powiat Proszowicki położony jest w obrębie Płaskowyzu Proszowickiego będącego częścią makroregionu – Niecki Nidziańskiej. Cały rejon pokrywa less, na którym wykształciły się urodzajne gleby czarnoziemy. Powiat tworzą 4 gminy wiejskie, tj. gmina Koniusza, Koszyce, Pałecznicza, Radziemice i 2 gminy miejsko – wiejskie, tj. Nowe Brzesko i Proszowice. Niezwykle urodzajne gleby, korzystny agroklimat i bogate zasoby wód podziemnych stwarzają warunki do prowadzenia intensywnej gospodarki rolnej.

Użytki rolne stanowią 89% powierzchni powiatu, a lasy i tereny leśne 1,6%. Powiat ma typowo rolniczy charakter. Oddalony jest od Krakowa o 30 km w kierunku północno-wschodnim i od strony północnej województwa sąsiaduje z województwem świętokrzyskim – powiatem Kazimierza Wielka. Powiat proszowicki stanowi część strefy północnej województwa małopolskiego.

Jest to obszar nieco rzadziej niż inne zaludniony o mniej rozdrobnionej strukturze agrarnej i relatywnie większym znaczeniu dochodów rolniczych.

Warunki glebowo – klimatyczne pozwalają na prowadzenie produkcji rolniczej w pełnym spektrum jej możliwości, uprawia się m.in. pszenicę, jęczmień, ziemniaki, warzywa, owoce, kukurydzę, buraki cukrowe, tytoń, rzepak, prowadzi hodowlę trzody chlewnej, drobiu, bydła mlecznego, bydła opasowego. W skład powiatu wchodzi 135 miejscowości. Powierzchnia powiatu wynosi 414,6 km². Powiat proszowicki zajmuje 17 miejsce pod względem wielkości wśród 22 powiatów województwa małopolskiego. Powiat charakteryzuje się ujemnym przyrostem naturalnym. Saldo migracji wewnętrznej ludności na pobyt stały ma na przestrzeni ponad 10 lat wartość ujemną. Bogactwem powiatu proszowickiego są żyzne ziemie i pracowici ludzie. Brak dużych zakładów produkcyjnych sprawia, iż należy on również do obszarów atrakcyjnych ekologicznie. Obszar powiatu proszowickiego ma bardzo rzadką sieć rzeczną. Położony jest w lewostronnym dorzeczu Wisły. Główną rzeką powiatu jest Wisła oraz jej lewy dopływ Szreniawa o południowo-wschodnim kierunku spływu. Podstawową rolę w transporcie i

komunikacji odgrywają drogi. Przez powiat przebiegają dwa szlaki komunikacyjne w kierunku Sandomierza przez Nowe Brzesko i w kierunku Buska Zdroju przez Proszowice. Oknem na południową Europę jest most na Wiśle w m. Sokołowice – Górka, w gm. Koszyce.

Powiat ma bogatą historię. Przyjęte przez radę powiatu symbole herb i flaga powiatu mówią o jego królewskim pochodzeniu.

Diagnoza stanu istniejącego

Sytuacja na lokalnym rynku pracy

Jednym z wyznaczników aktywności gospodarczej powiatu jest liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Na przestrzeni lat zauważa się wzrost liczby powstających na terenie powiatu nowych podmiotów gospodarczych. Mają one najczęściej charakter rodzinny, zatrudniają nie więcej niż 5 osób.

W powiecie o typowo rolniczym charakterze rynek pracy jest słaby. Niska podaż miejsc pracy powoduje, że wśród bezrobotnych dominują osoby długotrwale pozostające bez pracy – zagrożenie wykluczeniem społecznym. Istotnym problemem jest również wysoki procentowy udział bezrobotnych w młodych grupach wiekowych.

Wskaźnik bezrobocia ludzi młodych w powiecie proszowickim przyjmuje wartość najwyższą w województwie.

Na koniec 2010 roku stopa bezrobocia w powiecie proszowickim oscylowała w granicach przeciętnej w województwie.

W powiecie proszowickim funkcjonuje około 6 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Przeciętna wielkość gospodarstwa wynosi 5,4 ha. Z ubezpieczenia rolniczego korzysta niewiele ponad 7000 rolników.

Gospodarka finansowa powiatu

Dochody i wydatki ogółem budżetu powiatu na przestrzeni dziesięciu lat wykazują tendencję wzrostową.

Wydatki inwestycyjne budżetu powiatu kształtują się różnie i są uzależnione od dochodów własnych powiatu. Rozpiętość inwestycyjna powiatu na przestrzeni 10 lat waha się od blisko 4 mln do ponad 7 mln zł.

Na przestrzeni lat tendencję zwykłą mają również wydatki związane z oświatą i wychowaniem.

Na stałym poziomie utrzymane są wydatki na ochronę zdrowia, wahaniom ulegają również wydatki na pomoc społeczną.

Infrastruktura drogowa

Po dziesięciu latach funkcjonowania samorządu powiatowego w Proszowicach nastąpiły w otoczeniu znaczące zmiany.

Zdecydowanej poprawie uległa sieć dróg powiatowych i komunikacja autobusowa z Krakowem oraz z siedzibami gmin z terenu powiatu. Obecnie funkcjonuje ponad 70 linii komunikacji busowej.

W miejscowości Górka – Sokołowice w gm. Koszyce, Województwo Małopolskie wspierane budżetami powiatu i jednostek samorządu gminnego wykonało inwestycję pn. Budowa mostu na Wiśle o wartości ponad 20 mln. złotych.

Wspólnie z samorządami zlokalizowanymi wzdłuż drogi Proszowice – Kraków zmodernizowano drogę wojewódzką 776.

Zmodernizowano ciąg drogowy 775 Słomniki – Proszowice – Nowe Brzesko.

W maju 2011 roku zakończyła się realizacja projektu pn. Usprawnienie systemu transportu drogowego w wyniku przebudowy dróg powiatowych nr 1274K Proszowice – Koszyce i 1275K Książnice Małe – Łapszów.

Zrealizowana jest budowa obwodnicy Proszowic – inwestycja Województwa Małopolskiego.

Rolnictwo i ochrona środowiska

Rozwój obszarów wiejskich i rolnictwa w Małopolsce determinują przede wszystkim bardzo zróżnicowane warunki przyrodnicze.

Powiat proszowicki leżący w północnej części województwa w dolinie Szreniawy charakteryzuje się najbardziej żyznymi glebami w kraju.

Od wieków ziemie te były wykorzystywane rolniczo, a wyprodukowana żywność zaspokajała potrzeby nie tylko Małopolski.

Z chwilą wstąpienia Polski do Unii Europejskiej obserwuje się dynamiczny rozwój rolnictwa, a rolnicy z powiatu proszowickiego utrzymują walory czołowych producentów żywności ekologicznej w kraju jak i w Europie.

Równolegle do rozwoju nowoczesnej produkcji rolniczej rozwija się również strefa usług skierowanych w kierunku obsługi rolnictwa i ludności rolniczej.

Powiat proszowicki posiada najwyższy w Małopolsce wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej to ocena uwarunkowań przyrodniczych dla rolnictwa poprzez ocenę i współdziałanie takich elementów jak: gleba, klimat, rzeźba oraz warunki wodne terenu.

W celu porównania poszczególnych gmin w aspekcie przydatności ich środowiska przyrodniczego dla potrzeb rolnictwa utworzono syntetyczny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, który uwzględniając jakość w/w czynników przeliczył je na wartość produktową. Maksymalną granicą jest ocena w wysokości 125 pkt.

- przydatność rolnicza gleb	- skala do 100 pkt.
- agroklimat	- skala do 15 pkt.
- warunki wodne i rzeźba terenu	- skala do 5 pkt.

Dla Proszowic wskaźnik ten wynosi 102,8 pkt.

Kierując się definicją zrównoważonego rozwoju sformułowaną w 1990 r. przez Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa

FAO, że:

„należy realizować zarządzanie i ochronę zasobów naturalnych oraz kierować zmianami technologicznymi i instytucjonalnymi w sposób zapewniający osiągnięcie i zaspokojenie zarówno potrzeb człowieka jak i przyszłych pokoleń”,

to dalsza ochrona środowiska naturalnego jest najważniejszym wyzwaniem dla mieszkańców powiatu proszowickiego.

Bezpieczeństwo w powiecie

Ciągłym przemianom społeczno – gospodarczym towarzyszą różnorodne patologie społeczne takie jak: bezrobocie, zachwianie wartości etycznych, uleganie nałogom, frustracje i zwyczajne zagubienie się ludzi.

Pomimo występujących zagrożeń, wskaźnik zagrożenia przestępczością ogólną plasuje nasz powiat na przedostatnim miejscu w woj. małopolskim czyniąc nasz powiat bezpiecznym miejscem do życia i rozwoju.

Analiza SWOT dla powiatu proszowickiego

SWOT – Analiza zasobów powiatu i otoczenia zewnętrznego

Jest to metoda diagnozy sytuacji społeczności lokalnej i zasobów powiatu.

Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter słów (ang.)

S – (Strengths) – silne strony, atuty – zasoby powiatu

W – (Weaknesses) – wady, słabe strony – zasoby powiatu

O – (Opportunities) – okazje, możliwości, szanse – otoczenie powiatu

T – (Threats) – trudności, zagrożenia – otoczenie powiatu

Technika ta ocenia zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki, mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego. Stanowi użyteczną pomoc prowadzącą do dokonania analizy zasobów i otoczenia powiatu oraz określenia priorytetów rozwoju.

W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się mocne i słabe strony jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w otoczeniu bliższym i dalszym.

ANALIZA SWOT

Mocne strony:

- znakomite gleby rolnicze, wysoka jakość produkcji rolnej, bardzo dobre warunki przyrodniczo glebowe,
- korzystne położenie, stwarzające szanse na włączenie się w więzi ekonomiczno – społeczne z aglomeracją krakowską,
- dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych i dobra dostępność komunikacyjna powiatu, a tym samym do autostrady A-4,
- dobra ogólna ocena przedsiębiorczości mieszkańców powiatu, możliwość wykorzystania nadwyżki siły roboczej,
- stale podnoszony poziom wykształcenia i umiejętności przez lokalną społeczność,
- bogata spuścizna kulturowa,
- dobrze rozwinięta baza pomocy społecznej i ochrony zdrowia,
- wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.

Słabe strony:

- brak komplementarnej polityki z zakresu pozyskiwania inwestorów, brak inwestora strategicznego,
- słaby rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego,
- słaby rynek pracy,
- niewystarczająca oferta rekreacyjna, słabo rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna,
- długotrwałe bezrobocie,
- brak kontaktu z międzynarodowymi partnerami,
- rozdrobnienie gospodarstw rolnych,
- słaby rozwój grup producenckich,
- niewystarczający poziom wykształcenia rolników,
- migracja ludzi młodych, wykształconych do aglomeracji miejskich,

- niski przyrost naturalny, starzenie się społeczeństwa,
- słaba polityka ekologiczna powiatu,
- słaba promocja atutów powiatu na arenie województwa małopolskiego.

Szanse

- dogodne położenie powiatu wzdłuż tras tranzytowych północ –południe, poprzez most w m. Sokołowice-Górka, gm. Koszyce oraz połączenia wschód – zachód,
- bliskie sąsiedztwo Krakowa,
- wykorzystanie rolniczego charakteru powiatu,
- tworzenie grup producenckich, spółdzielni i dalszy rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego i eksportu produktów rolnych,
- korzystanie z funduszy europejskich połączone z dalszą poprawą wykształcenia społeczeństwa i wzrostu świadomości,
- rozwój kontaktów partnerskich samorządów w kraju i za granicą,
- rozwój budownictwa indywidualnego.

Zagrożenia:

- niestabilna sytuacja w zakresie finansów publicznych,
- słaby system ekonomiczny i prawny dla rozwoju przedsiębiorstw,
- rozchwianie cenowe produkcji rolniczej.

Podstawy i założenia strategii.

Proces zrównoważonego rozwoju powiatu jest rozumiany jako zintegrowanie działań politycznych, gospodarczych, społecznych i przestrzennych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów gospodarczych.

Zrównoważony rozwój ma na celu równoważenie szans w dostępie do środowiska, zarówno współcześnie żyjącego społeczeństwa, jak również przyszłych pokoleń.

Strategia rozwoju powiatu proponuje zadania, które stanowią wyzwanie dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających w otoczeniu.

Dla określenia celów strategicznych przyjęto optymistyczny i prawdopodobny kierunek zmian.

Rolniczy charakter powiatu rzutuje na strukturę zatrudnienia. Rozwój zasobów ludzkich w powiecie proszowickim jest ukierunkowany na podniesienie konkurencyjności na rynku pracy osób młodych.

Dostosowanie oferty edukacyjnej placówek oświatowych do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy, wyrównanie szans młodzieży z terenu powiatu w dostępie do edukacji oraz podejmowanie działań stymulujących rozwój postaw przedsiębiorczych, powinien w dłuższym okresie czasu zaowocować wzrostem aktywności zawodowej tej grupy.

Rolniczy charakter powiatu powinien zostać zdyskontowany przez dynamiczny rozwój sektora przetwórstwa rolno-spożywczego.

Gospodarka lokalna nie wykorzystuje w pełni możliwości wynikających z zasobów naturalnych, tradycji i potencjału rolnictwa powiatu proszowickiego.

Realizacja zadań infrastrukturalnych – modernizacja dróg wojewódzkich, przecinających powiat proszowicki, budowa obwodnicy miasta, kontynuacja gazyfikacji powiatu znacząco poprawia atrakcyjność inwestycyjną powiatu

i daje nadzieję na wzrost inwestycji zewnętrznych powodujących tym samym wzrost liczby nowych miejsc pracy.

Nie bez znaczenia jest możliwość wykorzystywania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Na terenie powiatu proszowickiego występuje niewielka podaż atrakcyjnych (uzbrojonych) terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod działalności produkcyjne, usługowe czy handlowe. Obecnie dwie gminy powiatu proszowickiego Nowe Brzesko i Koszyce podejmują działania na rzecz uzbrajania potencjalnych terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną.

Misja Powiatu

Wzrost poziomu życia mieszkańców powiatu.

Wizja Powiatu

Powiat w którym mieszkańcy mają dostęp do oświaty i kultury na wysokim poziomie, opieki zdrowotnej, nowoczesnej infrastruktury, czystego i estetycznego środowiska w poczuciu bezpieczeństwa i możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu i rozwoju lokalnej wspólnoty.

Obszary kluczowe

Zadania priorytetowe powiatu proszowickiego skupiają się w następujących obszarach kluczowych:

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

EDUKACJA

ZDROWIE

INFRASTRUKTURA DROGOWA

BEZROBOCIE

POMOC SPOŁECZNA

ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

Cele strategiczne

W poszczególnych obszarach kluczowych nakreśliły następujące cele strategiczne:

Obszar strategiczny:

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zadania samorządu powiatowego o charakterze ponagminnym w zakresie bezpieczeństwa publicznego to utrzymanie:

- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.

Zadania z zakresu zapewnienia porządku publicznego i szeroko rozumianego bezpieczeństwa obywateli realizowane są poprzez ścisłą współpracę z powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami:

- Komendą Powiatową Policji w Proszowicach,
- Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Proszowicach,
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Proszowicach,
- Powiatową Inspekcją Weterynaryjną w Proszowicach,
- Zarządem Dróg Powiatowych,

oraz innymi podmiotami administracji powiatowej i niezespólonej.

Na mocy szczegółowych przepisów prawa Starosta Proszowicki:

- przewodniczy Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Powiatu Proszowickiego, będącej ciałem doradczym starosty w zakresie bezpieczeństwa,
- kieruje na szczeblu powiatu jednostkami Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego,
- powołuje i nadzoruje prace Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
- podejmuje różne inicjatywy z zakresu poprawy porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Cele strategiczne i cele operacyjne dla obszaru bezpieczeństwo publiczne:

I. Poprawa zasięgów i jakości połączeń oraz prowadzenia korespondencji z innymi służbami i mieszkańcami

Cele operacyjne:

- system powiadamiania mieszkańców
- budowa cyfrowego systemu dyspozytorskiego dla PSP, OSP, Szpitala, Policji

II. Zminimalizowanie skutków klęsk żywiołowych na terenie powiatu

Cele operacyjne:

- inwentaryzacja potrzeb
- bieżące doposażenie magazynu przeciwpowodziowego w niezbędny sprzęt
- rozwój Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego
- współpraca z gminami w celu minimalizacji skutków klęsk żywiołowych

III. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców powiatu

Cele operacyjne:

- zwiększenie możliwości absorpcji rozwiązań innowacyjnych przez instytucje powiatowe
- rozwój zasobów ludzkich i społecznych

IV. Inicjowanie wdrażania monitoringu publicznego w powiecie

Obszar strategiczny:

EDUKACJA

Jednym z ważniejszych zadań, jakie realizuje powiat proszowicki jest edukacja. Powiat jest organem prowadzącym dla dwóch szkół ponadgimnazjalnych oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, współpracuje również z placówkami niepublicznymi, które uzupełniają ofertę edukacyjną.

Rozpoczęta w roku 1999 reforma systemu oświaty w Polsce miała na celu podniesienie poziomu edukacji społeczeństwa poprzez upowszechnienie wykształcenia średniego i wyższego, wyrównanie szans edukacyjnych i zintegrowanie procesu kształcenia i wychowania.

Współcześnie edukacja jest jedną z ważniejszych inwestycji społecznych, politycznych i gospodarczych.

Dla cywilizacji informatycznej oraz społeczeństwa opartego na wiedzy wykształcenie staje się wartością najwyższą.

Podporządkowana tym regułom edukacja powinna prowadzić do powstania nowych miejsc pracy, tworzyć przestrzeń dla aktywności zawodowej ludzi młodych, inspirować do wdrażania nowych, innowacyjnych technologii, kształtować podstawy wrażliwości, patriotyzmu i szacunku dla historii narodu.

Cele strategiczne i cele operacyjne dla obszaru edukacja:

I. Dążenie do wyrównania szans edukacyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych w powiecie

Cele operacyjne:

- **ustawiczne kształcenie nauczycieli i podnoszenie poziomu nauczania w szkołach**
- **dopasowanie kierunków kształcenia do zmian na rynku pracy**
- **poprawa dostępu młodzieży do dóbr i usług publicznych, tj. edukacyjnych, zdrowotnych, komunikacyjnych, kulturalnych, na rzecz ochrony środowiska**
- **poprawa jakości wykształcenia w wyniku współpracy szkół z lokalnymi pracodawcami i instytucjami rynku pracy, wymiana międzynarodowa**

II. Rozwój nowoczesnego szkolnictwa zawodowego w powiecie

Cel operacyjny:

- **wyposażenie pracowni i warsztatów w niezbędne pomoce naukowe podstawą do rozwoju szkolnictwa zawodowego**

III. Rozwój bazy sportowej

Cele operacyjne:

- **poprawa warunków umożliwiających uprawianie sportu i rekreacji**
- **popularyzacja kultury fizycznej w społeczeństwie**
- **organizacja zajęć rekreacyjno – sportowych dla młodzieży**

IV. Rozwój i upowszechnianie e-usług na poziomie powiatu

V. Utworzenie Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji

Obszar strategiczny:

ZDROWIE

Powiat proszowicki wykonuje zadania z promocji i ochrony zdrowia przy współpracy z SP ZOZ w Proszowicach. Szpital w Proszowicach z ponad 60-letnią historią należy do największych pracodawców na terenie powiatu. Swoim zasięgiem obejmuje populację mieszkańców powiatu i mieszkańców niektórych przyległych gmin, jak: Słominki, Igołomia – Wawrzeńczyce, Kocmyrzów – Luborzyca.

W roku 2010 SP ZOZ wzbogacił się o nowy bardzo nowoczesny blok operacyjny, wybudowany przy wsparciu finansowym Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Jednym z ważniejszych wyzwań dla powiatu, w tym SP ZOZ jest standaryzacja obiektu pod potrzeby UE, której okres realizacji jest równoległy do zakreślonego strategią.

Cele strategiczne i cele operacyjne dla obszaru zdrowie:

I. Standaryzacja SP ZOZ w Proszowicach zgodnie z wymaganiami UE

Cele operacyjne:

- inwentaryzacja potrzeb i działań
- pozyskiwanie środków finansowych w celu przeprowadzenia sprawnej standaryzacji obiektu

II. Kompleksowe zabezpieczenie potrzeb zdrowotnych i właściwego poziomu leczenia mieszkańcom powiatu proszowickiego

Cele operacyjne:

- pozyskiwanie wykształconej kadry medycznej oraz nowoczesnego sprzętu medycznego
- profilaktyka zdrowia z wykorzystaniem programów własnych i ogólnopolskich
- zmiana z poszerzeniem ilości oddziałów i specjalistycznej opieki medycznej z uwzględnieniem zmieniającej się demografii i zdrowotności mieszkańców powiatu
- współpraca z innymi podmiotami w celu organizacji różnych form promocji zdrowia

III. Poszerzenie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej

Cele operacyjne:

- rozwój opieki paliatywnej i hospicyjnej

Obszar strategiczny:

INFRASTRUKTURA DROGOWA

Podstawową rolę w transporcie osób i towarów w powiecie proszowickim odgrywają drogi.

Drogi Powiatowe mają łącznie 257,1 km.

Rolniczy charakter powiatu proszowickiego przy wysokim poziomie prowadzonej produkcji rolnej wymusza na władzach jednostek samorządowych podejmowanie działań poprawiających i ulepszających rozwiązania drogowe i transportowe.

W perspektywie lat należy wziąć pod uwagę fakt rozwoju strefy przemysłowo – ekonomicznej w Koszycach oraz w Nowym Brzesku, leżącym wzdłuż drogi K-79 i narastających problemów komunikacyjnych w ciągu drogi woj. 768 i drogi krajowej 79.

Nieodzownym elementem usprawnienia transportu w powiecie proszowickim w świetle rozwoju strefy przemysłowo – ekonomicznej w Nowym Brzesku i rozwoju gospodarczego gminy Koszyce jest rozbudowa infrastruktury towarzyszącej przy drodze K-79. Występujący problem bezpieczeństwa pieszych, natężony ruch kołowy na drodze 79 wymagają podjęcia nagłych decyzji w kierunku budowy mostu na rzece Wiśle gm. Nowe Brzesko i budowy obwodnicy miasta.

W perspektywie lat 2011-2020 przy ciągłych pracach ulepszających system transportowy w północno – wschodniej części woj. małopolskiego nie bez znaczenia pozostaje rozwój bazy wypoczynkowej i turystycznej powiatu proszowickiego.

Szczególne znaczenia nabierają wówczas tereny rekreacyjne zlokalizowane wzdłuż rzeki Wisły na odcinku Kraków – Nowe Brzesko – Koszyce, a przecież brak terenów rekreacyjno – wypoczynkowych jest bolączką powiatu proszowickiego. Obserwując dotychczasowy rozwój bazy hotelowej

i gastronomicznej przy bogactwie zabytków kultury sakralnej – nowej dynamiki nabrać może promocja powiatu proszowickiego.

Uruchomienie na Wiśle żeglugi turystycznej mogłoby wzbogacić mapę turystyczną regionu.

W celu usprawnienia i zwiększenia dostępności komunikacyjnej powiatu proszowickiego i międzywojewódzkiego transportu drogowego celami strategicznymi dla powiatu proszowickiego na lata 2011-2020 jest budowa ciągów drogowych oraz udrażnianie istniejących ciągów drogowych, jako ważnego elementu sprawnego, spójnego regionalnego systemu transportowego. Rozwój infrastruktury drogowej ma bezpośredni wpływ na rozwój gospodarczy całego regionu. Poprawa i skrócenie komunikacji pomiędzy województwami małopolskim i świętokrzyskim, bezpośrednio wpłynie na wzrost aktywności gospodarczej tych nadgranicznych obszarów sąsiadujących województw.

Istotnym zadaniem dla powiatu proszowickiego jest budowa mostu w Rzędowicach, gm. Koniusza. Obecny most jest obiektem tymczasowym.

W planach strategicznych powiatu jednym z głównych zadań wspomagających rozwój gospodarczy regionu jest zwiększenie nośności obiektów mostowych.

Cele strategiczne i cele operacyjne dla obszaru infrastruktura drogowa

I. Budownictwo drogowe – drogi wojewódzkie

Cele operacyjne:

- **połączenie budowanej północnej obwodnicy Proszowic z drogą powiatową nr 1274K/1275K Proszowice – Koszyce przez Książnice – Łapszów i drogą woj. 775 Proszowice – Nowe Brzesko stworzy szansę udroźnienia transportu od drogi krajowej 79 w stronę Buska-Zdroju oraz Krakowa z pominięciem Proszowic**
- **budowa drugiego pasa drogi 776 staje się bliską perspektywą wskutek wzrostu atrakcyjności terenów budowlanych wzdłuż drogi 776, rozwoju sfery usług**
- **budowa południowej obwodnicy Proszowic, jako alternatywnej drogi nie tylko dla głównego ciągu komunikacyjnego miasta ale również transportu produktów rolnych z „proszowickiej spizarni” na rynki małopolskie, śląskie, itp. w połączeniu z budową północno-wschodniej obwodnicy Krakowa**
- **obwodnica Koszyc od mostu w Sokołowicach rozwiąże nabrzmiałe problemy mieszkańców Koszyc sąsiadujących z drogą woj. 768 oraz problemy transportowe i zagrożenie bezpieczeństwa na skrzyżowaniu drogi 768 i 79 w Koszycach, krzyżujące się ciągi drogowe z kierunków: Proszowice – Koszyce, Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Koszyce – Brzesko, Koszyce – Brzesko – Sącz, Koszyce – Tarnów przy braku obejścia Koszyc są powodem nieustannych interwencji mieszkańców i użytkowników dróg**

II. Budownictwo drogowe – drogi powiatowe

Cele operacyjne:

- **budowa następujących ciągów drogowych:**
 - **Proszowice – Pałecznicza – gr. woj. małopolskiego nr 1251k dł. 17,4 km,**
 - **Wrocimowice – Radziemice – Niegardów – Gnatowice – Krzeszowice nr 1235k dł. 14,9 km,**

- **Gnatowice – Posądzka – Wierzbno – Igołomia nr 1266k dł. 12,2 km,**
- **Proszowice – Rudno Górne – gr. powiatu nr 1271k dł. 4,1 km,**
- **Sokołowice – Przemyków – Piotrowice nr 1282k dł. 6,5 km,**

- **budowa mostu w Rzędowicach i zwiększenie nośności obiektów mostowych**

- **utrzymywanie pasa drogowego i rowów**

III. Zwiększenie dostępności jakości usług komunikacyjnych

Cel operacyjny:

- **poprawa drogowego transportu publicznego na terenie powiatu, np. poprzez zadanie: inicjowanie rozwoju transportu miejskiego w miastach na terenie powiatu**

Obszar strategiczny:

BEZROBOCIE

Sąsiedztwo wielkomięjskiego krakowskiego rynku pracy jest szansą na znalezienie zatrudnienia dla najbardziej aktywnych bezrobotnych.

Liczba młodych bezrobotnych wymusza na jednostkach samorządu terytorialnego podejmowanie działań zmierzających do ich aktywizacji zawodowej.

Szansą na aktywizację zawodową ludzi młodych jest tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości w powiecie, promocja pracodawców oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

Promocja produktów naszego regionu, rozwój przetwórstwa i przechowalnictwa przy dobrej organizacji sieci skupów warzyw i owoców pobudziłby z pewnością lokalny rynek pracy.

Cele strategiczne i cele operacyjne w obszarze bezrobocia

I. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości

Cele operacyjne:

- wykorzystanie walorów regionu do tworzenia nowych miejsc pracy
- promocja samozatrudnienia

II. Ograniczenie bezrobocia ludzi młodych

Cele operacyjne:

- podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców powiatu synchronizowanego z potrzebami lokalnego rynku pracy poprzez powołanie ośrodka szkoleniowego lub elastycznych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych
- szerokopasmowy dostęp do Internetu, dostosowany do potrzeb mieszkańców, administracji i biznesu

III. Stymulowanie rozwoju lokalnego w wymiarze społeczno-gospodarczym, ekologicznym, przestrzennym i kulturalnym

Obszar strategiczny:

POMOC SPOŁECZNA

Organizacja systemu pomocy społecznej w powiecie proszowickim jest dostosowana do potrzeb społecznych, nie stanowi jednak domkniętego systemu. Zorientowana jest na różnorodne formy pracy socjalnej, współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: oświata, służba zdrowia, sądownictwo i policja.

Nowoczesne podejście do problematyki społecznej nastawionej na wzmocnienie postaw aktywnych, wdrażanie modelu pomocy zintegrowanej to zasługa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – jednostki organizacyjnej powiatu.

Jednostka podejmuje działania w kierunku rozwiązań systemowych.

Rozszerza formy pomocy instytucjonalnej i jest autorem wielu programów z zakresu pomocy dla najbardziej potrzebujących

Cele strategiczne i cele operacyjne w obszarze pomoc społeczna

I. Rozwój systemu uruchamiającego procedury postępowania w przypadkach kiedy jednostka, rodzina lub grupa społeczna znajduje się w trudnej sytuacji życiowej

Cele operacyjne:

- **wspieranie i zlecanie zadań z zakresu zdrowia i pomocy społecznej organizacjom pozarządowym,**
- **budowanie koalicji na rzecz rozwiązywania problemów społecznych**

II. Kompleksowe poradnictwo i informacja z zakresu pomocy społecznej

Cele operacyjne:

- **rozpowszechnianie informacji o dostępnych usługach, świadczeniach i zagadnieniach społecznych**
- **uzupełnianie infrastruktury pomocy społecznej**

III. Integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym

Cele operacyjne:

- **diagnoza problemów społecznych osób starszych i niepełnosprawnych**

- **rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, władzami lokalnymi i administracją publiczną**
- **podejmowanie inicjatyw do dalszego rozwoju organizacji pozarządowych na terenie powiatu**

Obszar strategiczny:

ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

Obszar województwa małopolskiego charakteryzuje się wysoką różnorodnością biologiczną.

Na terenie województwa małopolskiego występuje wiele gatunków roślin i zwierząt rzadkich, chronionych oraz zagrożonych.

Podjęmowane są działania zmierzające do ochrony malowniczej doliny rzeki Szreniawy, a szczególnie czynnej ochrony alei wierzb głowiastych.

Powiat proszowicki nie jest objęty formą ochrony przyrody Natura 2000. Złóża ropy naftowej związane są z obszarem Karpat oraz zapadliska przedkarpackiego. Terytorialne rozmieszczenie złóż ropy naftowej odpowiada w niewielkiej części powiatowi proszowickiemu. Są to złoża niewielkie, w większości o zasobach nieprzekraczających kilku tysięcy lat.

Zasoby leśne powiatu proszowickiego ze względu na wysoką przydatność rolniczą gleb są bardzo niskie. Stan zanieczyszczenia powietrza wg prowadzonego monitoringu nie odbiega od normy.

Cele strategiczne i cele operacyjne dla obszaru rolnictwo i ochrona środowiska:

I. Rozwój szkolnictwa rolniczego pod potrzeby rynku rolniczego w regionie

Cel operacyjny:

- **rozwój umiejętności nauczycieli w kierunkach nauk rolniczych gwarancją wysokiego poziomu kształcenia rolniczego w powiecie proszowickim**

II. Zapobieganie degradacji środowiska

Cele operacyjne:

- **ochrona środowiska naturalnego poprzez różnorodne programy środowiskowe,**
- **prowadzenie edukacji ekologicznej w szkołach ponadgimnazjalnych**
- **współpraca ze stowarzyszeniami proekologicznymi w powiecie**
- **odnowienie działalności spółek wodnych**

Rekomendacje końcowe

Zgodnie z przedstawioną diagnozą sytuacji społeczności lokalnej i zasobów powiatu realizacja Strategii Powiatu wymagać będzie podjęcia działań gospodarczych i społecznych, które spowodują, że warto będzie na terenie powiatu inwestować, pracować i podnosić wydajność w stopniu znacznie większym, niż to się dzieje obecnie.

Koncentracja działań polegająca na zwiększeniu podaży kapitału i pracy w każdym sektorze działalności gospodarczej w średnim i długim okresie planistycznym powinna zaowocować zahamowaniem migracji wykształconych młodych ludzi.

Podstawową zasadą jest zagwarantowanie wysokiej jakości działań instytucji publicznych, tak aby w centrum wszelkich działań administracji stał obywatel, zyskując pełnię możliwości realizacji swoich praw i aspiracji zarówno w sferze indywidualnej jak i gospodarczej.

Ze względu na proces starzenia się powiatu proszowickiego uwagę społeczeństwa należy skierować na rozwój placówek opieki paliatywnej o charakterze dziennym oraz całodobowym, hospicjum oraz pozostałych podobnych instytucji.

Działania gospodarcze wymagają koncentracji na czterech głównych filarach:

- infrastrukturze
- edukacji i nauce
- regulacjach gospodarczych
- rozwiązaniach instytucjonalnych oraz organizacyjnych z obszaru rynku pracy.

Efektywna polityka powinna przyczynić się do rozwoju obszarów peryferyjnych. Niezbędnym jej elementem jest poprawa dostępności transportowej i komunikacyjnej.

Na wszystkich szczeblach wskazane jest zwiększenie mobilności nauczycieli i promowanie modelu rozpowszechniania dobrych praktyk.

Ważnym zadaniem jest likwidacja wykluczenia cyfrowego, szczególnie dotyczącego obszarów wiejskich.